

Trafik för en attraktiv stad - introduktion

Thomas Erlandson
Vägverket
Sverige

Våra städer växer. Allt fler flyttar in från landsbygd till stad. Städerna är den livsmiljö i vilken det stora flertalet av befolkningen lever och arbetar.

Statistik från Eurostat säger att 60 % av Europeiska unionens invånare bor i städer. Nästan 85 % av EU:s BNP produceras där. Städerna är den europeiska ekonomins motor. De drar till sig investeringar och satsning. De är alltså oundgängliga för en välfungerande ekonomi.

Det är viktigt att denna livsmiljö har en så hög kvalitet som möjligt.

Våra städer är alla unika på något sätt. De har sin egen historia, sin egen utveckling, sin egen unika attraktivitet.

Stadens attraktivitet kan beskrivas och värderas utifrån olika aspekter. Boendet kanske ligger oss närmast i tankarna. Centralt och nära uppskattas av många, andra sätter närhet till natur och ro i första rummet.

Möjlighet till utbildning och arbete är en annan viktig attraktivitet som staden kan erbjuda. Ett brett och varierat utbud av utbildningar och arbetserbjudanden lockar många att flytta in.

För att det ska vara attraktivt för en arbetsgivare att etablera sig eller utvidga är mark- och lokaltillgång samt arbetskraft viktigt. För både arbetsgivare och anställda är en väl fungerande infrastruktur tilltalande.

Så långt basala funktioner och egenskaper som är nödvändiga för en attraktiv stad. För att nå de högre höjderna krävs oftast också ett rikt utbud av handel, kultur och nöjesliv. Gemensamma miljöer i form av offentliga rum såväl ute som inne är viktiga där människor kan mötas eller bara flanera. Vackra byggnader och gaturum fyllda med aktiviteter och människor kan ge oss upplevelse och stimulera våra sinnen. Många städer lyckas dra till sig mängder av besökare just på grund av attraktiva miljöer.

Trafiken får underordna sig stadslivet men ska ändå erbjuda alla effektiv tillgänglighet till de rum och platser som man vill eller har behov av att besöka. Trygghet och säkerhet är viktiga utgångspunkter.

De ansvariga för trafik och miljö i våra städer har ambitioner att skapa den goda staden för liv och boende. Men dessvärre har de också en hel del gemensamma problem som man kämpar med att försöka övervinna.

Därför är det viktigt att ta fram kunskap om de problem vårt dagliga transportbehov orsakar och föra en gemensam debatt om hur vi ska lösa efterfrågan på mobilitet i våra städer.

Europeiska unionen har nyligen tagit fram en grönbok med titeln Mot ny kultur för mobilitet i städer. Rörligheten i städerna måste göra det möjligt att säkerställa städernas ekonomiska utveckling, livskvaliteten hos deras invånare och skyddet av städernas miljö. De europeiska städerna står inför fem utmaningar som måste antas inom ramen för en integrerad strategi.

1. Mot städer i vilka trafiken flyter

Trafikstockningar i städer är ett av de största problem som identifierats under samråden. De har negativa ekonomiska, sociala, hälsomässiga och miljömässiga effekter och de försämrar byggnadsmiljön. Alternativa lösningar kan vara att främja gång och cykling, att begränsa och optimera användningen av privatbilar och söka effektivare godstransporter

2. Mot grönare städer

De viktigaste miljöfrågorna i städer avser oljans dominans som transportbränsle och den koldioxid, luftföroreningsutsläpp och buller som är en följd av detta bränsle. Alternativen kan vara att utveckla och stimulera ny teknik som stöds genom grön upphandling, lära oss nya sätt att köra på som Eco-driving, men också bör trafikrestriktioner kunna införas.

3 Mot smartare stadstransporter

Våra städer ställs inför en stadig ökning av gods- och passagerarflödena. Alternativen som kan införas är smarta avgiftssystem men också bättre information till våra medborgare och företagare för hållbar mobilitet.

4 Mot tillgängliga stadstransporter

Tillgänglighet berör framförallt människor med minskad rörlighet, funktionshindrade människor, äldre människor, familjer med små barn och de små barnen själva. Vi behöver kollektivtrafik som uppfyller alla medborgarnas behov, att bygga vidare på en lämplig lagstiftning och incitament, finna nya innovativa lösningar och utveckla lämplig kompetens.

5 Mot säkra stadstransporter

Varje medborgare bör kunna leva och röra sig i stadsområden på ett säkert sätt. Det bör vara möjligt att gå, cykla eller köra bil eller lastbil med ett minimum av personlig risk. Här ligger framgången i säkrare beteende hos våra trafikanter, en säkrare infrastruktur och även säkrare fordon.

En översyn av rörligheten i städer handlar om att optimera användningen av alla olika transportsätt och organisera "sammodalitet" mellan olika sorters kollektivtrafik (tåg, spårväg, tunnelbana, buss, taxi) och mellan olika sorters privat trafik, (bil, motorcykel, cykel, gång). Det handlar också om att nå gemensamma mål avseende ekonomiskt välmående, styrning av transportbehovet så att rörligheten garanteras, livskvalitet och miljöskydd. Det handlar också om att förlika gods- och persontransportens intressen, oavsett vilket transportsätt som används.

Det gäller att utforma en ny strategi för rörligheten i städerna säger kommissionen. Självfallet välkomnar vårt utskott detta initiativ varmt.

Utskott 23 Transporter i städer har varit verksamt i 19 år. Liksom övriga utskott har basen för verksamheten varit presentation och diskussion om problembilder kopplade till stadens transporter och goda lösningar på dessa, huvudsakligen i seminarieform. Under denna session kommer några highlights från den senaste utskottsperioden att presenteras.